

FØRSTE OVERORDENTLIGE STORTING 1814

FORHANDLINGS PROTOKOLLER MED BILAG OG ANDRE DOKUMENTER FRA STORTINGETS ARKIVER

Innhold

Innledning

0. Representanter valgt til det første overordentlige storting
1. Stortingets forhandlingsprotokoll 7. oktober – 26. november
2. Bilag 1 – 301 til Stortingets forhandlingsprotokoll
3. Unummererte bilag [a1 – qc] til Stortingets forhandlingsprotokoll
4. Odelstingets forhandlingsprotokoll 11. oktober – 25. november
5. Bilag 1 – 16 til Odelstingets forhandlingsprotokoll
6. Unummererte bilag [1 – 3] til Odelstingets forhandlingsprotokoll
7. Lagtingets forhandlingsprotokoll 12. oktober – 26. november
8. Bilag 1 – 10 til Lagtingets forhandlingsprotokoll
9. Unummerert bilag til Lagtingets forhandlingsprotokoll
10. Protokoll for Stortingets komité til å motta opplysninger og meddele opplysninger til hans svenske majestets commissarier
11. Kronologisk register 14. januar 1814 – 19. januar 1815 (inkludert kronologisk register til møter i stortinget 7. oktober – 26. november 1814 med tilhørende dokumenter)
12. Kronologisk register til møter i odelstinget 11. oktober – 25. november og lagtinget 12. oktober – 26. november med tilhørende dokumenter
13. Navn- og sakregister for det overordentlige storting 1814

DIGITALISERING AV ARKIVET ETTER 1. OVERORDENTLIGE STORTING 1814

1. Omfang: Håndskrevne dokumenter i arkivet etter det overordentlige storting 1814, som befinner seg i Stortingsarkivet pr. 1.2.2012. Størstedelen av materialet er katalogisert i Stortingets *Asta-katalog nr. S-1013*. En del sentrale dokumenter ble i 1815 flyttet fra det overordentlige stortings arkiv til arkivet etter riksretten mot general Haxthausen 1814-1815. Dette er bemerket i fotnoter/kommentarer til det enkelte dokument.

Unntatt for digitaliseringen er to konseptprotokoller til stortinget og lagtinget, A-0001 og A-0006 i Asta-katalogen.

Noen dokumenter mangler i Stortingsarkivet. Dette er påpekt i Asta-katalogen og i det kronologiske registeret, der det i de fleste tilfeller nevnes hvor dokumentene kan ettersøkes. For eksempel i *Statsrådets* (regjeringens) arkiv i det norske riksarkivet, eller i den svenske *forhandlingskommisjonens* arkiv eller *kongehusets* arkiv i det svenske riksarkivet.

2. Transkribering: Hovedansvarlig for transkriberingen, kvalitetskontroll og redigering har vært prosjektleder *Bjørn Ragnolf Rønning*. Det ble utarbeidet *mal* og regler for transkribering og gjengivelse. Hovedprinsippet har vært at teksten gjengis diplomatarisk, dvs. bokstav- og tegnrett. Overstrykninger er markert, og forsøkt tolket i fotnoter til det enkelte dokument. Der tolkningen har vært vanskelig er dette angitt med [utydelig] eller [?]. Se faksimile av en side fra *Bilag 160B* med eksempel på gjengivelse av rettelser. Så langt som MSWord gjør det mulig, er det enkelte dokumentets layout (avsnitt, innrykk, intern nummerering) beholdt.

I fotnotene er henvist til gjengivelse av teksten i forhandlingsprotokollene og de enkelte dokumenter i de to trykte utgavene av stortingsforhandlinger 1814, *1. utgave 1815* og *2. utgave 1835*. Det er ikke fullt samsvar mellom de to utgavene. Noen dokumenter i 1. utgave er utelatt i 2. utgave, og omvendt. Enkelte dokumenter er trykt i *Oscar Alins* og *Yngvar Nielsens* kildeutgaver, se *litteraturfortegnelsen*. Der dokumentet ikke har vært publisert, er det markert i fotnotene med ”ikke trykt”.

Transkriberingen er for størstedelen utført av førstekonsulent ved statsarkivet på Kongsberg, *Else Berit Rustad*, og seniorkonsulent ved stortingets referentseksjon, *Elisabeth Kleppe*. Latinske uttrykk, som finnes i 6 dokumenter, er tolket av *Espen Karlsen* ved Nasjonalbiblioteket i Oslo.

3. Databasen: Resultat av transkriberingen ligger på tre formater: 1) Enkeltfiler i MSWord. 2) Enkeltfiler i PDF/A. 3) PDF-filer med bokmerker og registre samlet i en søkbar portfolio-mappe. Dette er den primære inngangen til databasen.

Portfolio-mappen inneholder følgende:

Innledning (dette dokumentet)

0. Representanter valgt til det første overordentlige storting
1. Stortingets forhandlingsprotokoll 7. oktober – 26. november
2. Bilag 1– 301 til stortingets forhandlingsprotokoll
3. Unummererte bilag [a1– qd] til stortingets forhandlingsprotokoll
4. Odelstingets forhandlingsprotokoll 11. oktober – 25. november
5. Bilag 1– 16 til odelstingets forhandlingsprotokoll
6. Unummererte bilag [1– 3] til odelstingets forhandlingsprotokoll
7. Lagtingets forhandlingsprotokoll 12. oktober – 26. november
8. Bilag 1 – 10 til lagtingets forhandlingsprotokoll
9. Unummerert bilag til lagtingets forhandlingsprotokoll
10. Protokoll for stortingets komité til å motta opplysninger og meddele opplysninger til hans svenske majestets commissarier
11. Kronologisk register 14. januar 1814 – 19. januar 1815 (inkludert kronologisk register til møter i stortinget 7. oktober – 25. 1814 med tilhørende dokumenter)
12. Kronologisk register til møter i odelstinget 11.oktober – 25. november og lagtinget 12, oktober – 26. november med tilhørende dokumenter
13. Navn- og sakregister det overordentlige storting 1814

4. Søking:

For å finne fram til ønskede møtereferater og dokumenter er det lagt opp til navigering ved hjelp av funksjonaliteten i *Adobe Acrobat* og *Adobe Reader*. Alle møtereferater kan lokaliseres på dato, og alle dokumenter på nummer.

Dokumentene er ordnet hierarkisk under hovedkategoriene protokoll og bilag og med betegnelsene *bilag* (til møteprotokollen), *vedlegg* (til bilaget) og *undervedlegg* (til vedlegget). Andre dokumentkategorier er *oversettelse* (til en annen språkversjon) og *faksimile* (bildegjengivelse av original).

Dokumentenes bokmerkestruktur er:

- Bilag
  - Vedlegg
    - Undervedlegg
      - Oversettelse
      - Faksimile

Møtedato og dokumentnummer finnes i det *kronologiske* registeret.

Adobe Acrobat kan også benyttes til *fulltekstsøk* i databasen. Ved valg av søkeord må en huske at dokumentetspråket er *dansk*. Fruktbare søkebegreper kan finnes i **Hovedregister til stortingsforhandlingene 1814-1870** og i **Navn- og sakregister for det overordentlige storting 1814**.

Nummer	Arkivalienes art - innhold	Tidsrom	Hyllenr.
0001	<u>A - MØTEPROTOKOLLER, 1814</u> Konseptprotokoll for det 1. overordentlige storting << Klausul: 2 >> "Concept-Protocol for Norges overordentlige Storting, holdt i Christiania i October 1814.-" Del av arkivstykke nr. 24 i registeret over Indre arkiv.	7/10 1814-26/11 1814	209A 001 A/1
0002	Forhandlingsprotokoll << Klausul: 2 >> Protokollen ble ført i Riksforsamlingens forhandlingsprotokoll, fom. s.135 og ut (s. 278), se arkiv S-1012. Arkivstykke nr. 7 i registeret over Indre arkiv.	7/10 1814-7/11 1814	209A 001 A/1
0003	Forhandlingsprotokoll << Klausul: 2 >> Protokollens s. 1-44 rommer det overordentlige stortings forhandlinger, fom. s. 44 til s. 69b rommer den forhandlingsprotokollen for første ordentlige storting (til 25/7 1815), se arkiv S-1014. Arkivstykke nr. 8 i registeret over Indre arkiv. (2 løse ark innlagt i protokollen.)	8/11 1814-26/11 1814	209A 001 A/1
0004	Forhandlingsprotokoll << Klausul: 2 >> "Protocol for de af Norges overordentlige Storting udvalgte Committee til at modtage Oplysninger af og meddele Oplysninger til Hans svenske Majestæts Commissarier. Arkivstykke nr. 9 i registeret over Indre arkiv.	17/10 1814-27/10 1814	209A 001 A/1
0005	Forhandlingsprotokoll for Odelstinget << Klausul: 2 >> Del av arkivstykke nr. 26 i registeret over Indre arkiv.	11/10 1814-25/11 1814	209A 001 A/1
<i>001</i>	Løst ark Innlagt ark med del av referatene fra Odelstingets møter 21. og 22. november 1814.	1814	
0006	Konseptprotokoll for Lagtinget << Klausul: 2 >> "Lagthingets Forhandlings-Protokol" Del av arkivstykke nr. 25 i registeret over Indre arkiv.	12/10 1814-26/11 1814	209A 001 A/1

Nummer	Arkivalienes art - innhold	Tidsrom	Hyllenr.
0007	Forhandlingsprotokoll for Lagtinget << Klausul: 2 >> "Lagthingets Forhandlings-Protocol 1ste overordentlige Storthing 1814." Side 1-4b rommer forhandlinger på det overordentlige storting, fra s. 4b til s. 7 på 1. ordentlige storting (til 25/7 1815), se arkiv S-1014. Del av arkivstykke nr. 26 i registeret over Indre arkiv.	12/10 1814-25/11 1814	209A 001 A/1

Nummer	Arkivalienes art - innhold	Tidsrom	Hyllenr.
	<u>Aa - BILAG TIL MØTEPROTOKOLLEN,</u> <u>1814</u>		
0001	Bilag til Stortingets forhandlingsprotokoll << Klausul: 2 >> Bilag nr. 1-65 (nr. 8 mangler). Nr. 1-35B er fullmakter. Nr. 40 er Chistian Frederiks tronfrasingelse. Nr. 54-55 er det svenske forslag til ny grunnlov for Norge. Følgende dokumenter har underbilag: 11a, 11b, 14 (6 bilag vedheftet), 15a, 18 (2 bilag vedheftet), 30a, 45a, 47Ba, 56a. Del av arkivstykke nr. 25 i registeret over Indre arkiv.	1814	209A 001 A/1
0002	Bilag til Stortingets forhandlingsprotokoll << Klausul: 2 >> Bilag nr. 66-120. Følgende dokumenter har underbilag: 66a, 66aa, 75a, 80a, 90a, 90b, 90ba, 90bb, 90bc, 90bd, 90c, 90d, 90da, 90e, 90ea, 90eb, 90ec, 90eca, 90ecb, 90ecc, 90ecd, 90ece, 90ecf, 90ecg, 90ech, 90eck, 90f, 90g, 90ga, 90h, 90ha, 90hb, 90i, 90ia, 90ib, 90ic. Del av arkivstykke 24 og arkivstykke 25 i registeret over Indre arkiv.	1814	209A 001 A/1
0003	Bilag til Stortingets forhandlingsprotokoll << Klausul: 2 >> Bilag nr. 121-240 (mangler nr. 134 og 165). Følgende dokumenter har underbilag: 180a. Arkivstykke 25 i registeret for Indre arkiv.	1814	209A 001 A/3
0004	Bilag til Stortingets forhandlingsprotokoll << Klausul: 2 >> Bilag nr. 241-301 (mangler nr. 255, 261, 272, 273, 274). Nr. 281 ligger sammen med det såkalte "arkiveksemplar" av Grunnloven. Nr. 242 er Carl XIII's ed til Grunnloven som Norges konge. Følgende dokumenter har underbilag: 251a, 264a, 267a, 267aa, 267aaa, 267aab, 267aac, 285a, 285b, 287a, 287b, 287c, 287d, 287e, 287ea, 287f, 287g. Arkivstykke 25 i registeret for Indre arkiv.	1814	209A 001 A/3
0005	Unummererte bilag til Stortinget << Klausul: 2 >>	1814	209A 001 A/2
01	Unummererte bilag Bilag nr. a-p. Bilag p er ikke katalogisert. Følgende nr. har underbilag: da, fa, ma, oa, qa3a, qa31a. Nr. o er anonymt forslag til norsk flagg m/2 fargelagte akvareller. Del av arkivstykke nr. 25 i registeret over	1814	

Nummer	Arkivalienes art - innhold	Tidsrom	Hyllenr.
	Indre arkiv.		
02	Avskrifter fra Stockholm	1814	
	Bilag nr. 1-4		
0006	Bilag til Odelstingets forhandlingsprotokoll << Klausul: 2 >> Bilag nr. 1-16 (mangler nr. 11 og 13, se merknad på omslagsark før nr. 9. Nr. 9 og 10 er forslag til norsk flagg. Følgende dokumenter har underbilag: 1a, 2a, 5a, 9a, 9b. Del av arkivstykke 25 i registeret over Indre arkiv.	1814	209A 001 A/3
0007	Bilag til Lagtingets forhandlingsprotokoll << Klausul: 2 >> Bilag nr. 1-10 (nr. 2 og 3, se bilag til Stortingets forhandlingsprotokoll nr. 79 og 81, nr. 7 og 8, se bilag til riksstretten mot Haxthausen, arkiv S-1015.) Underbilag nr. 6a. Utgående brev fra Lagtinget til Statsrådet 25. november 1814. Del av arkivstykke 25 i registeret over Indre arkiv.	1814	209A 001 A/3
0008	Grunnloven av 4. november 1814 << Klausul: 2 >> "Grundloven af 4de Novbr. 1814 underskrevet af Redactionscommiteen." Arkivstykke nr. 2 i registeret over Indre arkiv.	1814	209A 001 A/4
0009	Grunnloven av 4. november 1814 << Klausul: 2 >> "Grundloven af 4de Novbr. 1814 underskrevet af de svenske Commissairer." Arkivstykke nr. 3 i registeret over Indre arkiv.	1814	209A 001 A/4
0010	Grunnloven av 4. november 1814 << Klausul: 2 >> Avskrift av det kaligraferte eksemplar av grunnloven, som ble utarbeidet høsten 1814 og ved en deputasjon fra Stortinget overlevert H. M. Kongen i Stockholm, oversendt Stortinget i 1830. Jfr. Forhandlinger 1830, bd. 7, side 350-412). Det vedliggjer: Opplysninger ved kontorsjef Nickelsen om noen unøyaktigheter i denne avskrift. Arkivstykke nr. 4 i registeret over Indre arkiv.	1814	209A 001 A/4
0011	Grunnloven av 4. november 1814 << Klausul: 2 >> Arkivstykke nr. 10 i registeret over Indre arkiv.	1814	209A 001 A/4

Nummer	Arkivalienes art - innhold	Tidsrom	Hyllenr.
001	Grunnloven av 4. november 1814 "a. Den af Konstitutionskomiteen under 16de September 1830 besørgede, underskrevne og bekræftede Oversættelse af de svenske Kommissærers Paategning paa Grundloven af 4de November 1814."	16/9 1830	
002	Grunnloven av 4. november 1814 "b. Den af Konstitutionskomiteen under 8de juli 1836 bekræftede og af Stortinget samme Dag som "autentisk" godkjendte Oversættelse af Kommissærernes Paategning."	8/7 1836	
0012	Grunnloven av 4. november 1814 << Klausul: 2 >> "Den Stortinget i 1836 meddelte, af Justis- og Politidepartementet bekræftede Afskrift af den kongelige Kundgjørelse af 10de November 1814 angaaende Grundloven af 4de November 1814." Arkivstykke nr. 11 i registeret over Indre arkiv.	1836	209A 001 A/4
0013	Grunnloven av 4. november 1814 << Klausul: 2 >> Arkivstykke nr. 12 i registeret over Indre arkiv.	1833-1836	209A 001 A/4
001	Grunnloven av 4. november 1814 "Den Stortinget i 1833 meddelte, fra norsk Side af Statsraad Sibbern og Statssekretær Due og fra svensk Side af Hofkansler von Schulzenheim bekræftede autentiske Afskrift af den i det svenske Rigsarkiv opbevarede Original af Successionsakten af 26de Septe	1833	
002	Grunnloven av 4. november 1814 "Den Stortinget i 1836 meddelte, fra norsk Side af Statsraad Krogh og Statssekretær Due og fra svensk Side af Hofkansler von Schulzenheim bekræftede Oversættelse til det af Successionsakten af 26de September 1810."	1836	

Nummer	Arkivalienes art - innhold	Tidsrom	Hyllenr.
	<u>C - JOURNALER OG OVERGRIPENDE REGISTRE, 1814</u>		
0001	Journal << Klausul: 2 >> "Registratur over Rigsforsamlingens/Det overordentlige Storthings/og/Første ordentlige Storthings/documenter og forhandlinger" Se arkiv S-1012.	1814	209A 001 A/1
0002	Stortingforhandlinger "Kongeriget Norges første overordentlige Storthings Forhandlinger i Aaret 1814. Udgivne af Stortingets Archivarius. Christiania, 1835. Trykt i det Lundhske Bogtrykkerie ved C. L. Roshauw. Henviisninger til dokumentene i Riksforsamlingens arkiv tilføyd i margen med blyant (av C. Brinchmann?)	1814	209A 001 A/1
0003	Stortingforhandlinger, Navn og saksregister "Navn- og sakregister for Det overordentlige Storting 1814. Utarbeidet av Karl Bjørnstad, tidligere fullmektig i Stortinget. Navneunderskrifter på protokoller, innstillinger og skrivelser er ikke tatt med i registret."	1814	209A 001 A/1
0004	Register "Register til Forhandlingene paa Eidsvold 1814, 1ste overordentlige Storthing 1814, 1ste ordentlige Storthing 1815-1816-(for tiden til 25. juli 1815) og Rigsretten mod Statsråd Haxthausen 1814-1815" Utarbeidet av førstearkivar C. Brinchmann. Arkivstykket nr. 27 i registeret over Indre arkiv. Se arkiv S-1012.	1814	209A 001 A/1

BILAG TIL STORTINGETS FORHANDLINGSPROTOKOLL 1814 –

Mal for transkribering av teksten i bilag til Stortingets forhandlingsprotokoll 1814:

Skrift: Times New Roman 11,5 punkter

Linjeavstand: 1,12

Avsnittsinnrykk første linje: 0,75 cm (hvis dokumentet benytter avsnittsinnrykk)

Venstre marg: 2,5 cm

Høyre marg: 3,5 cm

Teksten gjengis bokstav- og tegnrett, selv om det er i strid med rettskrivingsnorm og standarder.

Forkortelser skal ikke løses opp.

Overstrøket tekst skal forsøkes tolket. Overstrykningen markeres i transkripsjonen ved innsetting av [—]¹

Signaturer under dokumentene skal kursiveres.

Merknader til teksten settes som fotnoter.

Over hvert dokument sentreres bilagsnummeret i halvfet, f.eks: **Bilag W**

Filene gis navn: 1814_bilag <nr>

(Bilag Nr)

Begynn innskrivingen her

---

¹ Strøket: <tolkning> Der tolkningen er usikker kan [?] tilføyes. Der tolkning ikke er mulig, markeres dette med [utydelig].

Bilag 160B-Eksempel på rettelser i originaldokumentet –transkribering.

oplyste og tænkende Landsmænd, at [—]¹ det let kunne [—]²vække Fordom mod Foreningen [—]³ i Mængdens Øjne, [—]⁴ om man ville indsætte strax en svensk Gouvernør i Norge. Vel er dette Fordom [—]⁵, men jeg hørte nylig en fornuftig Mand sige: «hvad enten det er Fordom eller Sandhed, naar den er almindelig, bliver den gjeldende; om end Alle have Uret, bliver det Ret, naar det er Alles Mening og Ønske.» Men saa [—]⁶ alvorligt [—]⁷ Udseende man ville faae, ved at see en svensk Gouvernør blandt os, hvor retskaffen han ellers ville tee sig [—]⁸, saa blidt ville man smile ved at see vor Kronarving nærme sig os, og maaskee ingen blidere end vore brave Krigere, der [—]⁹ nu en Tid ret have været surtseende, og, sandt at sige, haft altfor stor Aarsag dertil; maaskee ville de ved denne raske Krigers Nærværelse faa mere opklarede og lyse Aasyner, og igjen begynde at erkjendes for vor Friheds og Sikkerheds fasteste Grundstøtter. Endelig maa det være mig tilladt henseende saavel Statsraad som Gouvernør at, bemærke: at vi altid vover mere ved at untlade at tilfredsstille Nationens Ønske og paasee dens Sikkerhed i begge disse Henseender, end ved et modsat Forhold; thi sæt, at det siden befandtes overflødig, eller endog

---

¹ Strøket: ved man

² Strøket: op

³ Strøket: , og gjøre den utenkelig og maaskee forhad

⁴ Strøket: [utydelig]

⁵ Strøket: maaskee

⁶ Strøket: saart alle ei ansee [utydelig]

⁷ Strøket: [utydelig]

⁸ Strøket: blant os

⁹ Strøket: der

LITTERATUR

- (Alin) – Alin, Oscar: *Den svensk-norska unionen*. Uppsatser och aktstycken. 1 Unionsfördragets tillkomst. Stockholm 1889.
- Blom, Gustav Peter: *Norges Statsforandring i Aaret 1814*. Chra. 1860.
- Forhandlingsprotokol ført i Regjeringsraadet og Statsraadet Marts til Decbr. 1814*. Udgivet fra det norske Rigsarkiv. Kristiania 1899.
- (1815) – *Kongeriget Norges første overordentlige Stortings Forhandlinger i Aaret 1814*. Udgivne efter Hoved-Protokollen ved Undertegnede, af Stortinget udnævnte Redacteurer, Bech. Neumann. Arntzen. Christiania [1815]. Trykt og Forlagt af Jacob Lehmann. 509 sider.
- (1835) – *Kongeriget Norges første overordentlige Stortings Forhandlinger i Aaret 1814*. Udgivne af Stortingets Archivarius. Christiani, 1835. Trykt i det Lundske Bogtrykkerie ved C. L. Rosbauw. 916 sider (+ register 49 s.)
- Lindstøl, Tallak: *Stortinget og statsraadet 1814-1914*. 2 bd. Kristiania 1914.
- Nielsen, Yngvar (1886): *1814. Det første overordentlige Storthing*. Optegnelser og Aktstykker. Kra. 1886.
- Nielsen, Yngvar (1894-1): *Aktstykker vedkommende Konventionen i Moss 14. August 1814*. Videnskabselskabets Skrifter. II Historisk-filosofiske Klasse 1894. No. 4. Chra. 1894.
- Nielsen, Yngvar (1894-2): *1814. Fra Kiel til Moss*. En historisk Undersøgelse af Mossekonventionen, dens forudsætninger og politiske Betydning. Chra. 1894.
- (RAN) – Nilsen, Ragnar Anker: *Hva fikk nordmennene å lese i 1814?* En bibliografi. Universitetsbiblioteket i Oslo 1997.
- Stortinget og unionen med Sverige*. Dokumenter fra Stortingets arkiver 1814-1905. Stortinget, Oslo 2005. <http://www.stortinget1905.no/> Til stede 5.1.2012.